

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **České dráhy, a.s.**, IČO: 70994226, sídlem Nábřeží L. Svobody 1222, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, sídlem třída Kpt. Jaroše 1926/7, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ze dne 23. října 2023 č. j. UPDI-3606/23/MT, o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. ledna 2024 č. j. 8 A 144/2023-27,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. ledna 2024 č. j. 8 A 144/2023-27 **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře vydal v návěti označené rozhodnutí. Sídlo tohoto úřadu bylo v Praze (Myslíkova 17/31, Praha 1), proto žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). S účinností od 1. ledna 2024 Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře zanikl a nahradil jej žalovaný, který sídlí v Brně. Městský soud proto v návěti označeným usnesením věc postoupil Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Krajský soud usnesením ze dne 14. února 2024 č. j. 29 Af 4/2024-50 řízení přerušil do rozhodnutí o kasační stížnosti žalovaného.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobkyně

[2] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Namítal, že městský soud nevzal v úvahu časové souvislosti případu. Pro posouzení

místní příslušnosti soudu je rozhodující stav, který existuje ke dni podání žaloby. Uplatní se zásada *perpetuatio fori*, jejíž aplikaci potvrdila judikatura Nejvyššího správního soudu i komentářová literatura. Působnost Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře přešla na stěžovatele od 1. ledna 2024. Žalobkyně žalobu podala již v roce 2023. V tomto roce ještě existoval Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře se sídlem v Praze, proto je dle stěžovatele místně příslušným městský soud. Krajský soud by místně příslušný byl až v případě žaloby podané po 1. lednu 2024.

[3] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že zákonodárce spolu se zrušením Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře nestanovil, že by se zároveň měnila místní příslušnost správního soudu. Souhlasí tedy se stěžovatelem, že místně příslušným je nadále městský soud. Přestože žalobkyně souhlasí se stěžovatelem, kasační stížnost sama nepodala, aby neprodlužovala řízení. Současně se žalobou totiž požádala o vydání předběžného opatření z důvodu hrozící vážné újmy, přičemž rozhodnutí o tomto návrhu komplikuje nastalá procesní situace.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud kasační stížnost věcně posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[5] Podle § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[6] Dle čl. X odst. 1 zákona č. 464/2023 Sb., kterým se mění a ruší některé zákony v souvislosti se zrušením Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „zákon č. 464/2023 Sb.“), *Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) se zrušuje.*

[7] Dle čl. X odst. 2 zákona č. 464/2023 Sb. *působnost Úřadu stanovená zvláštními zákony přechází na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, včetně působnosti správce kapitoly podle rozpočtových pravidel.*

[8] Dle čl. X odst. 10 zákona č. 464/2023 Sb. *správní řízení a další postupy, zahájené Úřadem v oblasti jeho působnosti a přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nedokončené, dokončí Úřad pro ochranu hospodářské soutěže; dosavadní úkony Úřadu se považují za úkony Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.*

[9] Na základě citovaných ustanovení Nejvyšší správní soud uvádí, že Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře zanikl, přičemž na stěžovatele přešla působnost tohoto zaniklého úřadu. Stěžovatel se proto správně stal účastníkem nynějšího řízení. Zákon č. 464/2023 Sb. zakotvuje postavení stěžovatele jako účastníka správních a dalších řízení, avšak nijak nemění úpravu místní příslušnosti správního soudu v případě dříve zahájených soudních řízení. Při posouzení místní příslušnosti proto Nejvyšší správní soud vyšel z obecné úpravy soudního řádu správního.

pokračování

[10] Problematikou posuzování místní příslušnosti se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. Nejvyšší správní soud konstatoval, že zásada trvání místní příslušnosti soudu (*perpetuatio fori*) se jako obecná právní zásada užije i ve správním soudnictví. Jejím užití nebrání skutečnost, že není výslovně vyjádřena v ustanoveních § 7 a § 129 a násl. s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. května 2003 č. j. Nad 41/2003-32 nebo ze dne 12. června 2003 č. j. Nad 52/2003-28, č. 27/2003 Sb. NSS).

[11] Na uvedené následně Nejvyšší správní soud navázal usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. října 2007 č. j. Nad 13/2007-39, č. 1458/2008 Sb. NSS. Rozšířený senát se zabýval skutkově obdobným případem jako je i nynější věc, tedy zánikem původně příslušného správního orgánu v průběhu soudního řízení. Konstatoval, že zásada trvání místní příslušnosti soudu (*perpetuatio fori*) je plně aplikovatelná i ve správním soudnictví. Zkoumá-li tedy soud místní příslušnost za řízení, musí ji posuzovat zpětně ke dni zahájení řízení, a pro případné rozhodnutí o místní příslušnosti pak platí, že rozhodující je stav v době, kdy bylo řízení zahájeno. Místní příslušnost takto určená trvá až do skončení řízení bez ohledu na pozdější změny okolností (potvrzeno i pozdější judikaturou např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. listopadu 2018 č. j. Nad 99/2018-75, č. 3821/2019 Sb. NSS). Na základně konkrétních skutkových okolností rozšířený senát v dané věci uvedl, že pokud po zahájení řízení došlo ke změně na straně žalovaného v tom smyslu, že byl jako orgán bez náhrady zrušen, nemá tato skutečnost sama o sobě žádný vliv na místní příslušnost správního soudu povolaného přezkoumat správní akt, jehož byl zrušený orgán původcem.

[12] Nynější případ se plně shoduje s případem, který posuzoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. V nynější věci žalobkyně žalobu městskému soudu doručila dne 20. prosince 2023. V den podání žaloby Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře stále existoval, proto se od jeho sídla v Praze odvíjela místní příslušnost městského soudu. Stěžovatel jako účastník řízení nastoupil až po 1. lednu 2024 v okamžiku zániku Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře. Jelikož tato skutečnost nastala až po podání žaloby, nemohla mít vliv na posouzení (změnu) místní příslušnosti. Městský soud proto pochybil, pokud věc postoupil krajskému soudu. Nejvyšší správní soud uzavírá, že k posouzení nynější věci je místně příslušný městský soud.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy ze shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost důvodnou, a proto usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.), v němž bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), tedy věc posoudí jako místně příslušný správní soud.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2024

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu